

**Explotació dels resultats de
l'enquesta *TURISME 2006***

En aquest document es presenten els resultats de l'explotació de l'enquesta "Turisme 2006 a Menorca". Aquest projecte ha estat dissenyat i realitzat completament per l'OBSAM (Observatori Socioambiental de Menorca), de l'Institut Menorquí d'Estudis.

Direcció: **Sergi Marí**

Redacció: **Anna Gallofré i Sergi Marí**

Disseny de l'enquesta i anàlisi estadística: **Anna Gallofré**

Coordinació entrevistes: **Marta Pérez**

Realització de les entrevistes: **Miriam Moreno, Guadalupe García, Gemma Tolosa, Héctor Hostalet, Aina González, Vega Baras, Catalina Moyà, Carles Guirado, Eva Sevillano, Josep M. Donate, Miriam Burriel i Neus Pampalona.**

Agraïm la col·laboració i les facilitats ofertes per la direcció de l'**Aeroport de Menorca**, el **Port de Maó** i la **Direcció General de Ports de la CAIB** en la realització del treball de camp, que ha comptat amb el suport econòmic del programa VOLCAM, de voluntariat ambiental, de la **Caja de Ahorros del Mediterráneo**.

Copyright: S'autoritza la reproducció i difusió total o parcial d'aquesta obra, inclosos els aspectes metodològics, a condició de citar-ne correctament els autors i l'Institut Menorquí d'Estudis.

ÍNDEX

Presentació pàg. 4

Població d'estudi i mostra pàg. 5

RESULTATS DE L'ENQUESTA pàg. 6

A. INFORMACIÓ GENERAL: tipus d'allotjament, municipi on s'ha allotjat, nombre de vegades que ha estat a Menorca, duració de l'estada, descripció del grup, edat mitjana dels turistes. pàg. 6

B. CONTRACTACIÓ PRÈVIA DEL VIATGE: paquet turístic, cost del paquet turístic, contractació per lliure, cost del transport i cost de l'allotjament, despesa durant l'estada, percepció dels preus a Menorca. pàg. 10

C. MOTIVACIÓ INICIAL: motiu principal per escollir Menorca, el preu com a variable determinant, coneixement de la Reserva de Biosfera. pàg. 18

D. ESTADA A MENORCA: visites realitzades (platges més visitades, patrimoni cultural i paisatgístic, ciutats o pobles visitats), dies de platja. pàg. 22

E. ACOMPLIMENT D'EXPECTATIVES: expectatives inicials, expectatives globals, on anirà el proper estiu. pàg. 23

Comentaris finals pàg. 25

Presentació

Amb aquesta enquesta i la seva explotació, l'OBSAM no només ha volgut oferir una fotografia del perfil del turisme de Menorca en un moment concret, l'estiu de 2006, sinó sobretot indicar un camí eficaç per al seguiment continuat d'un conjunt de variables imprescindibles per al diagnòstic diferenciat de l'activitat turística a l'illa i de la seva evolució en el context balear.

Alguns dels indicadors que l'enquesta permet obtenir (com ara els tipus de contractacions, l'estada mitjana, els components de la despesa o les motivacions) són fonamentals i definitoris del model turístic menorquí, i sempre havien estat difícils de estimar en el marc d'estudis d'àmbit balear o a partir de les estadístiques oficials. El valor de disposar d'aquestes xifres pròpies, tanmateix, augmentarà encara més si l'enquesta es repeteix periòdicament en el futur, utilitzant la mateixa metodologia amb la finalitat de generar sèries temporals consistents.

Per altra banda, un dels avantatges d'instaurar un seguiment a partir d'una enquesta periòdica és que es podrà utilitzar el sistema, a bon cost, per investigar altres aspectes que puguin despertar un interès concret en un moment determinat. Es tracta de preveure un apartat addicional de preguntes variables cada any, pensades per millorar el coneixement objectiu sobre el turisme de Menorca.

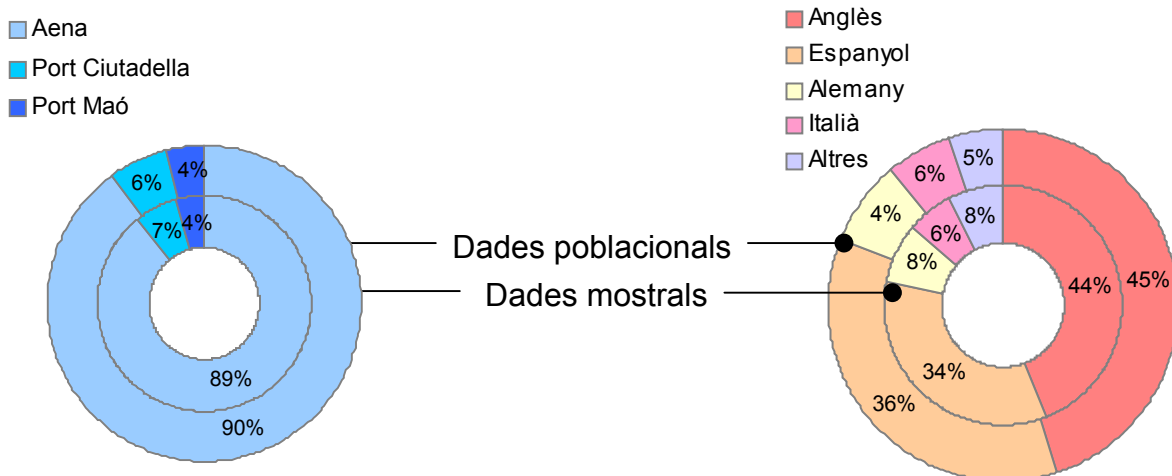
El text d'aquest informe seguirà el següent esquema:

- A. Informació general: Es demana la durada del viatge, la zona i el tipus d'allotjament, país de procedència, dades sobre el grup de persones amb qui viatja, i dades personals de l'entrevistat.
- B. Contractació prèvia del viatge: Aquest apartat recull informació sobre el tipus de contractació i cost del viatge (transport i allotjament), així com la despesa realitzada a Menorca durant la seva estada.
- C. Motivació Inicial: D'entre nou opcions i una d'oberta es demana prioritzar-ne tres motius principals per escollir Menorca com a destinació, tractant el preu de manera independent, i també es demana si saben que Menorca és Reserva de Biosfera.
- D. Descripció de l'estada a Menorca: Recull algunes de les visites que ha realitzat distingint platges, pobles o patrimoni cultural i paisatgístic.
- E. Acompliment d'expectatives: Per acabar, se'ls demana una evaluació de la seva estada a Menorca.

OBSAM, desembre de 2006

Població d'estudi i mostra

Abans, però, d'entrar en el contingut, comprovem com s'han assolit els objectius mostrals. Al final del treball de camp es van aconseguir un total de 602 enquestes vàlides, amb les quals obtenim un error mostral del 3,9%. Pel que fa a l'estratificació, la mostra obtinguda s'ajusta satisfactòriament i garanteix així, una millor representació de la població d'estudi.

Fitxa enquesta *Turisme'06*

Univers d'estudi: Turistes que visiten Menorca durant la temporada 2006

Tipus de mostratge: Mostratge estratificat amb assignació proporcional
(estrats: nacionalitats)

Unitats mostrals: Turistes que es disposen a tornar als seus llocs d'origen

Instrument de mesura: Qüestionari en paper i entrevista personal

Treball de camp: Lloc: aeroport, port de Maó i port de Ciutadella
Durada: 9 setmanes (jul. 05 a set. 05)
Equip: 5 enquestadors i 1 coordinador
526 enquestes vàlides

Tamany mostral final: $n = 602$ turistes

Fracció de mostreig: $f = 0,01$

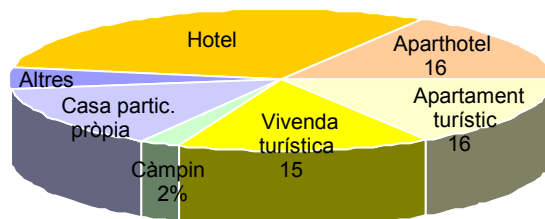
Error mostral: $e = 3,9\%$

A. INFORMACIÓ GENERAL

Tipus d'allotjament

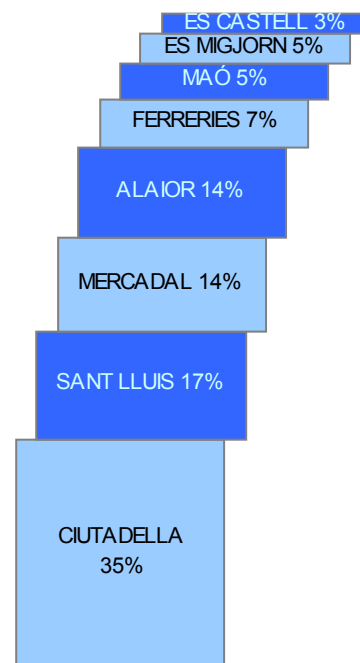
Segons les dades, el turisme a Menorca s'allotja principalment en hotels, tot i que no arriba a una tercera part del total. Els apartaments i apartaments turístics contribueixen en la mateixa mesura a allotjar turistes (amb un 16% cadascun), seguit molt de prop dels habitatges turístics, amb un 15% de participació. L'enquesta ha detectat que, entre altres formes d'allotjament, un gens menyspreable 14% del turisme a Menorca s'allotja en cases particulars (el 2% en cases pròpies).

	fr	%	Espanyols	Britànics	Alemanys	Italians	Altres
Hotel	186	30,90	26,96	27,07	39,58	68,42	30,43
Aparthotel	99	16,45	16,67	15,04	22,92	5,26	26,09
Apartament turístic	97	16,11	13,24	18,80	14,58	18,42	13,04
Habitatge turístic	90	14,95	7,35	26,69	6,25	0	2,17
Agroturisme	3	0,50	0,98	0,38	0	0	0
Càmping	14	2,33	3,43	0,75	2,08	0	8,70
Altres*	113	18,77	31,37	11,28	14,58	7,89	19,57
Total	602	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
*Desglossament altres:							
Casa particular	73	12,13	21,57	6,77	0	5,26	
Casa pròpia	13	2,16	0,98	2,26	10,42	0	
Hostal	5	0,83	2,45	0	0	0	
No determinats	22	3,65	6,37	2,26	4,17	2,63	
total altres	113	18,77	31,37	11,28	14,58	7,89	

Municipi on s'han allotjat

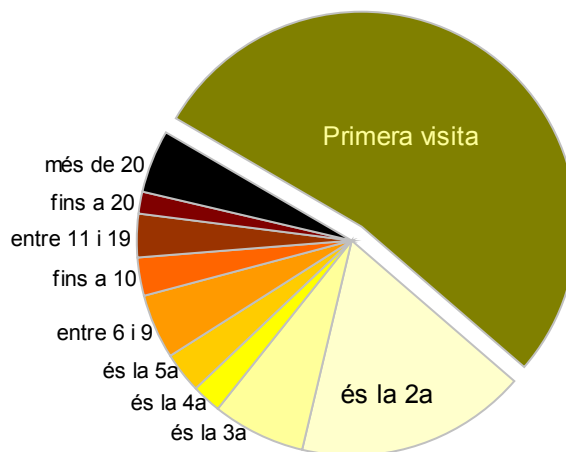
Pel que fa al municipi d'allotjament, més d'una tercera part del turisme s'allotja a Ciutadella, cosa que el converteix, de molt, amb el municipi que més turistes acull. El segueixen, amb una participació propera al 15%, els municipis Sant Lluís, Mercadal i Alaior. Els municipis restants tenen una contribució d'acolliment residual, per davall del 10% cadascun d'ells i amb un total del 20 % entre tots quatre.

Nombre de vegades que ha visitat Menorca

Quasi la meitat dels turistes ja han visitat l'illa en una altra ocasió; el 53% d'ells vénen per primera vegada. Els més veterans són els britànics, seguits dels espanyols: més de la meitat dels primers i la meitat dels segons ens havien visitat anteriorment. En canvi, la major part dels alemanys (71%) i sobretot dels italians (76%) han vingut per primera vegada.

	fr	%
Primera visita	319	52,99
Segona visita	104	17,28
Tercera visita	42	6,98
Quarta visita	13	2,16
Cinquena visita	19	3,16
Entre 6 i 9 vegades	29	4,82
Fins a 10 vegades	17	2,82
Entre 11 i 19 vegades	20	3,32
Fins a 20 vegades	11	1,83
Més de 20 vegades	28	4,65
Total	602	100,00

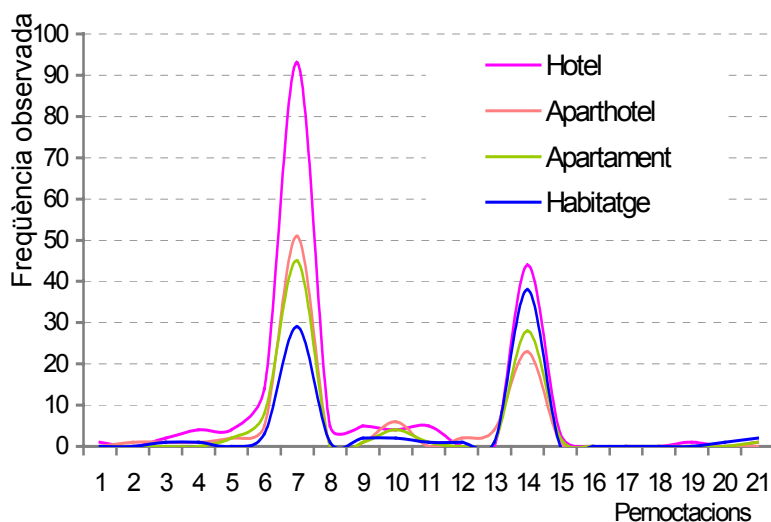

Duració de l'estada a Menorca

L'estada mitjana global és de 10,61 nits. L'estada més llarga l'enregistren els turistes alemanys, amb una mitjana de 13,67 pernотacions. En l'altre extrem es situen els espanyols, que resten solament 8,91 nits de mitjana. D'altra banda, els que s'allotgen en casa pròpia passen de mitjana 19,85 nits a Menorca. Els apartaments i habitatges els acullen entre 3 i 4 nits més que els hotels i apartaments.

Nombre mitjà de nits a Menorca = 10,61

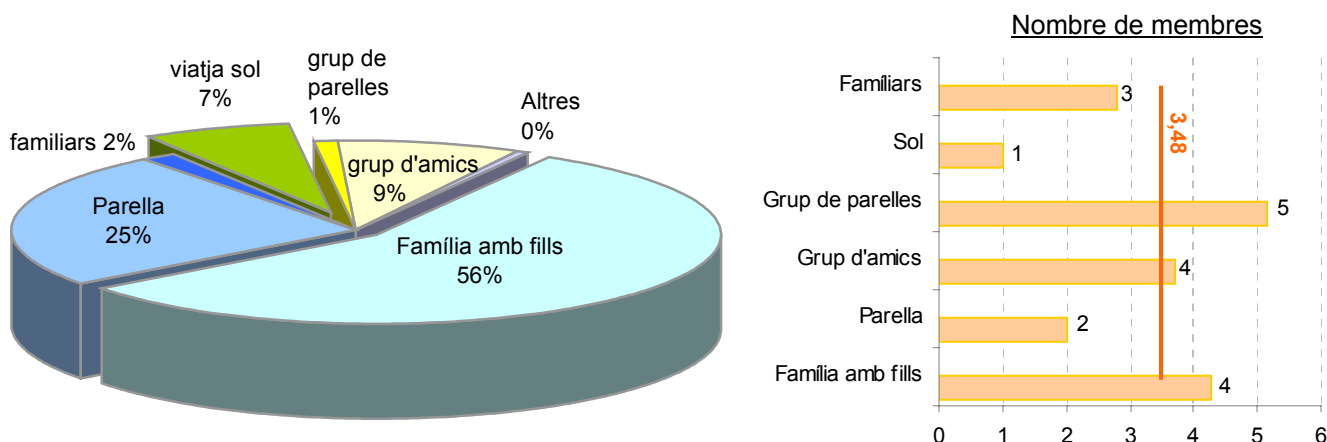
Espanyols	8,91	Hotel	8,92
Britànics	11,54	Aparthotel	9,25
Alemanys	13,67	Apartament	11,49
Italians	10,37	Habitatge	12,65
Altres	9,74	Casa pròpia	19,85

Tanmateix, al costat de l'estada mitjana, convé també observar la important concentració d'estades sobre les 7 i les 14 pernотacions justes, cosa que fa que sigui la proporció entre aquests dos grans grups de casos allò que determina principalment el resultat en termes mitjans.

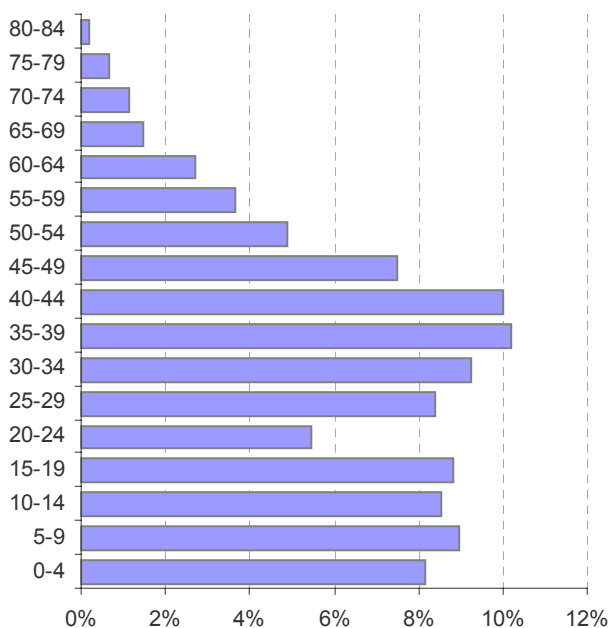
Descripció del grup

Els resultats confirmen que el turisme que ve a Menorca és bàsicament familiar. Un 56,3% del total de visitants són famílies amb fills, de 4 membres de mitjana, i una quarta part del total són parelles. No arriben al 10% els turistes que viatgen amb amics. El nombre mitjà de membres del grup és de 3 persones, però varia molt segons el tipus de grup, tal i com es mostra en el gràfic.

Edat mitjana dels turistes

Les edats dels turistes de Menorca es distribueixen segons la següent piràmide d'edats unilateral.

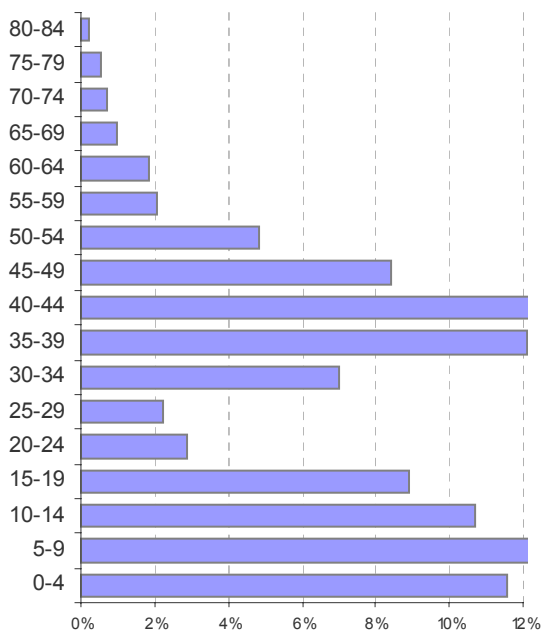
Que l'edat mitjana global se situa en 13,46 anys potser no és una dada gaire reveladora, però cobra més sentit quan l'analitzem dins dels grups: el quadre que segueix s'apropa millor a l'edat mitjana del turista, segons els tipus de grup de viatge:

Edat mitjana global: 13,46		<i>Adults</i>		<i>Menors 14 a.</i>	
		<u>mitjana</u>	<u>n</u>	<u>mitjana</u>	<u>n</u>
Dins els grups	Família amb fills:	41,1	845	8,3	607
	Parella:	40,9	300		
	Grup d'amics:	31,9	188	8,0	7
	Grup de parelles:	35,1	36		
	Sol:	34,8	41		
	Familiars:	46,1	27	2,0	1
	Altres:	15,2	45		
		1.482		615	

Troblem així que, en terme mig, el grup de famílies amb fills el formen parelles de 41 anys amb fills de 8 anys de mitjana; els que viatgen amb amics són els més joves, amb 32 anys; mentre que tant els que viatgen sols com els que ho fan amb altres parelles compten amb 35 anys de mitjana.

De la piràmide del total del turisme a Menorca s'entreveu la coexistència de dues generacions. Aquí es reproduïx la corresponent als grups formats per famílies amb fills, que són més de la meitat dels turistes, i en la qual queden al descobert les puntes d'edat de pares i fills:

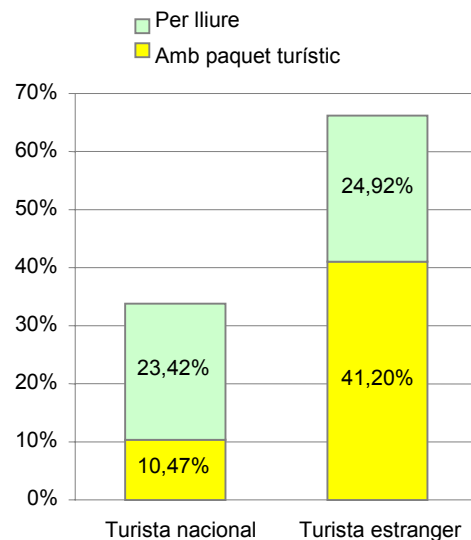
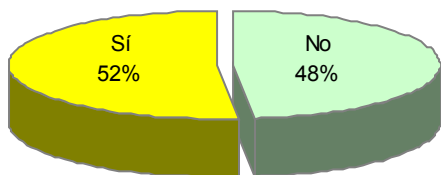
Famílies amb fills (56%)

B. CONTRACTACIÓ DEL VIATGE

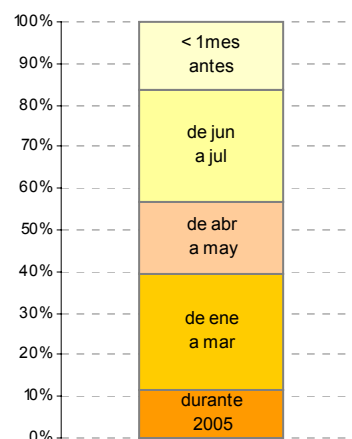
Un 52% dels turistes van contractar un paquet turístic per a les seves vacances a Menorca, contra el 48% restant que ha viatjat per lliure¹.

Però aquests percentatges inverteixen el seu pes si parlem de turistes estrangers o turistes espanyols: proporcionalment, el turista estranger contracta un paquet turístic molt més que l'espanyol. Més endavant veurem com al turista espanyol li surt més econòmic viatjar per lliure, mentre que a l'estranger li surt millor de preu contractar un paquet turístic.

Contracten paquet turístic

En analitzar el moment de la contractació del paquet turístic trobem que quasi un 40% ja estan concertats abans del mes de març (dins el primer trimestre de l'any) i que són una quarta part els que queden contractats tan sols un mes abans. Entre les procedències resulta que els alemanys són els més previsors, seguits dels britànics –durant el primer trimestre ja han contractat el paquet el 63% dels alemanys i un 33% de britànics-, mentre que els menys previsors són els espanyols i els italians –el 70% d'espanyols i el 63% d'italians no el contracten abans d'un mes del viatge.

¹ El paquet turístic inclou, com a mínim, el transport fins a Menorca i l'allotjament, depenent de les modalitats pot incloure altres serveis. Per "viatjar per lliure" entenem que la persona ha contractat el transport en avió o vaixell i l'allotjament de manera independent.

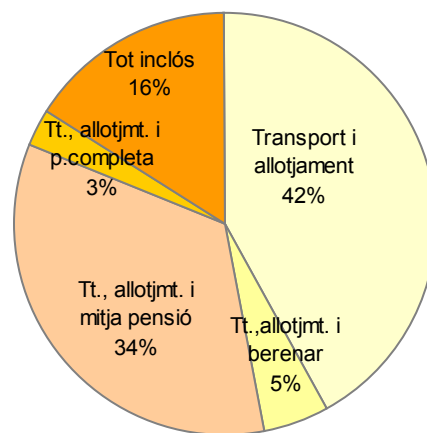
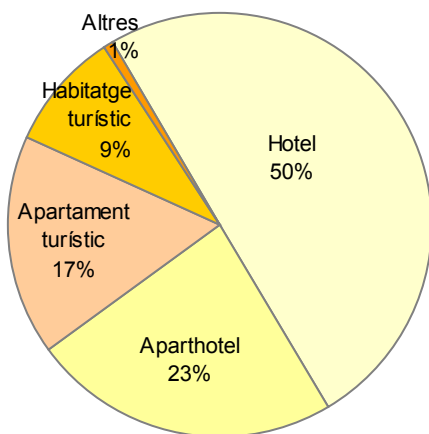
Tipus d'allotjament i modalitats de paquets turístics

Prèviament a analitzar el cost del paquet turístic, cal considerar els tipus d'allotjament així com els diferents serveis que inclouen.

Als gràfics següents comprovem que la meitat tenen concertat l'allotjament en un hotel, i una quarta part en un aparthotel. Els apartaments i habitatges turístics acullen respectivament el 17% i el 9% dels paquets turístics. Les modalitats de paquet dominants són les de simple transport més allotjament, o bé transport, allotjament i mitja pensió (42% i 34 % respectivament). El tot inclòs assoleix un 16% del total de paquets turístics a Menorca.

De l'anàlisi de les enquestes podem afegir també que el turista espanyol escull majoritàriament la mitja pensió (62%), mentre que només un 27% dels turistes estrangers amb paquet turístic s'hi avenen, a aquesta modalitat; el 47% d'ells prefereix únicament un paquet de "transport i allotjament".

Pel que fa a la duració de l'estada, la pernoctació mitjana contractada amb el paquet és de 10 nits pel turista estranger i 7 nits pel turista espanyol.

Cost dels paquets turístics

El cost mitjà del paquet turístic a Menorca queda establert en **93,10 € per persona i nit**. Però la modalitat del paquet turístic pot ser molt variada i, per tant, el cost també dependrà de la combinació de tots aquests factors: tipus d'allotjament contractat, serveis inclosos, nombre de nits. A més, també hi ha diferències entre el cost del paquet per a turistes estrangers o espanyols, tal i com es pot observar en les següents taules.

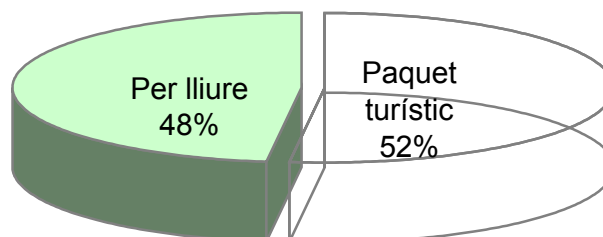
COST MITJÀ DEL PAQUET TURÍSTIC =	€ per persona i nit	TURISTA ESPANYOL	TURISTA ESTRANGER
	93,10 €	94,33 €	92,78 €

			TURISTA ESPANYOL		TURISTA ESTRANGER		
			Cost mitjà (per persona i nit)	%	cost mitjà	%	cost mitjà
Tipus d'allotjament:	Fr	%					
Hotel	155	49,84	102,78 €	57,14	103,71 €	47,98	102,49 €
Aparthotel	72	23,15	89,27 €	31,75	88,69 €	20,97	89,49 €
Apartament turístic	53	17,04	68,19 €	9,52	69,13 €	18,95	68,06 €
Habitatge turístic	28	9,00	99,28 €	0,00	--	11,29	99,28 €
Altres	3	0,96	--	1,59	--	0,81	--
	311	100,00		100,00		100,00	

			TURISTA ESPANYOL		TURISTA ESTRANGER		
			Cost mitjà (per persona i nit)	%	cost mitjà	%	cost mitjà
Serveis inclosos :	Fr	%					
Transport i allotjament	128	41,16	85,96 €	23,81	77,89 €	46,50	87,06 €
Tt.,allotjmt. i esmorzar	16	5,14	87,29 €	3,17	100,00 €	5,76	85,48 €
Tt., allot.i mitja pensió	104	33,44	99,34 €	61,90	100,46 €	26,75	98,65 €
Tt.,all.i pensió completa	9	2,89	73,97 €	1,59	100,00 €	3,29	70,71 €
tot inclòs	49	15,76	107,24 €	9,52	92,76 €	17,70	109,31 €
ns	5	1,61	85,96 €	100,00		100,00	
	311	100,00					

Contractació per lliure

Es consideren ara aquells que han contractat de manera independent el viatge i l'allotjament a Menorca ("viatge per lliure"). Representen el 48% del total de turistes que visiten Menorca i, proporcionalment, el turisme espanyol s'acull amb més força a aquesta modalitat. Així que, a continuació, tractem per separat el transport fins a Menorca i l'allotjament.

→ Mitjà de transport d'accés a Menorca

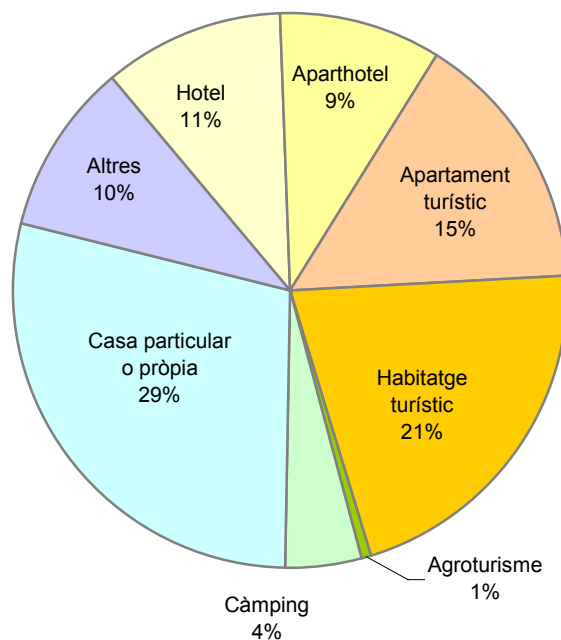
Menorca té tres grans portes d'entrada i sortida de turistes: per mar, el port de Maó i el de Ciutadella, i per aire, l'aeroport de Menorca. Els percentatges d'utilització de cada mitjà de transport, sobre els quals es basa l'estratificació, són respectivament 4%, 6% i 90% del turisme. En la taula següent es presenta el cost mitjà del transport, que, com es comprova, varia segons el mitjà de transport utilitzat, així com l'origen i destí considerats. Trobem clarament que el cost del transport per al turista estranger és molt més elevat que per a l'espanyol. (Hem assignat, per cert, totes les arribades en vaixell a l'estrat d'espanyols.)

	<u>Cost mitjà</u>	(n=138)	(n=112)	(n=13)	(n=4)	(n=138)	(n=142)
Anada i tornada vaixell	151,51 €	Espanyols:	Britànics:	Alemanys:	Italians:	<u>Turista</u>	<u>Turista</u>
Anada i tornada avió	249,91 €	180,02 €	305,03 €	249,15 €	271,25 €	<u>espanyol</u>	<u>estranger</u>
Total transport a Menorca	231,28 €	167,46 €	305,03 €	249,15 €	271,25 €	167,46 €	293,30 €

→ Allotjament

L'allotjament contractat per lliure es distribueix segons el tipus d'establiment tal com mostra el gràfic següent.

L'oferta lliure és molt més variada i destaquen el 29% dels turistes per lliure que s'allotgen en cases particulars (turisme no reglat, places no turístiques) i el 21% que ho fan en habitatges turístics reconeguts com a tals.

Finalment, es presenta el cost mitjà (total i per persona i nit) de l'allotjament per contractació directa, segons el tipus d'establiment, en la taula que segueix:

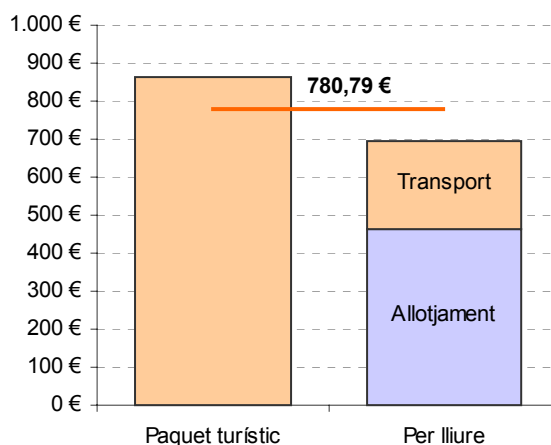
Tipus d'allotjament:	%	Cost mitjà* per persona	Pernoctació mitjana	Cost mitjà x pers. i nit	TURISTA ESPANYOL		TURISTA ESTRANGER	
					%	Cost mitjà	%	Cost mitjà
Hotel	10,65	580,96 €	7,45	72,12 €	13,48	69,46 €	8,00	76,00 €
Aparthotel	9,28	541,41 €	9,67	58,33 €	9,93	51,71 €	8,67	64,95 €
Apartament turístic	15,46	335,17 €	13,42	35,77 €	14,89	36,61 €	16,00	34,97 €
Habitatge turístic	20,96	593,31 €	13,30	50,87 €	10,64	35,75 €	30,67	54,54 €
Agroturisme	0,69	607,50 €	8,00	69,33 €	1,42	69,33 €	--	--
Càmping	4,47	103,00 €	8,00	16,86 €	4,96	16,88 €	4,00	16,83 €
Casa partic. o pròpia	28,52	--	--	--	32,62	--	24,67	--
Altres	9,97	--	--	--	12,06	--	8,00	--
Total	100,00	462,34 €	11,81	48,48 €	100,00	44,19 €		52,18 €

En definitiva, si al cost de 48,48 euros de mitjana per persona i nit d'allotjament per lliure, hi sumem el cost del transport que hem vist més amunt, resulta que no contractar paquet turístic té **un cost per persona i nit de 76,72 euros**.

Resum de totes les modalitats de contractació del viatge

Agregant mitjanes tenim que el cost mitjà total (paquets turístics i viatges per lliure inclosos) és de 780,79 €, o sigui que suposa un **cost diari de 85,24 € per persona i nit**. A continuació presentem la taula que resumeix aquestes xifres de cost referides a les diverses fórmules d'accés i allotjament dels turistes a Menorca.

Cost mitjà TOTAL del viatge a Menorca:			TURISTA ESPANYOL	TURISTA ESTRANGER
(x persona)	Paquet turístic	861,26 €	678,25 €	908,51 €
	Per lliure (transport + allotjament)	693,62 €	515,81 €	853,96 €
		780,79 €	565,98 €	887,95 €
	Pernoctació mitjana:	10,61	8,91	11,48
Cost mig DIARI del viatge a Menorca:				
(x persona i dia)	Paquet turístic	93,10 €	94,33 €	92,78 €
	Per lliure (transport + allotjament)	76,72 €	71,71 €	81,12 €
		85,24 €	78,73 €	88,35 €

Despesa realitzada durant l'estada a Menorca

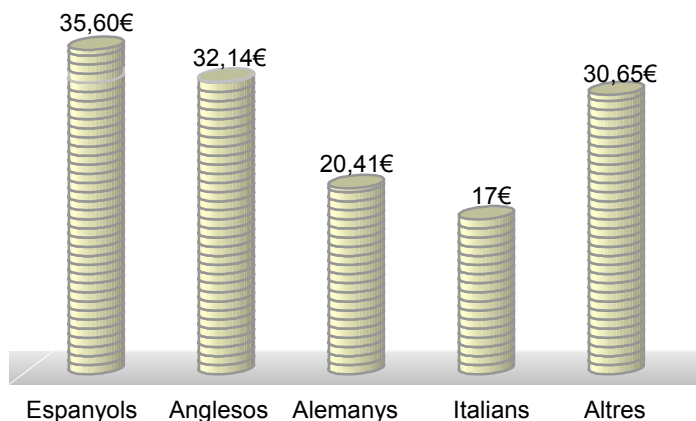
L'enquesta també va contemplar la despesa aproximada dels turistes durant la seva estada a Menorca, és a dir, a més del cost del viatge contemplat a l'apartat anterior.

La mitjana estimada de despeses "de butxaca", si es vol, se situa inicialment en els 34,48 € diaris per persona. En aquest punt tenim l'inconvenient que el qüestionari va demanar el nombre de nits, però no el nombre de dies complets a la illa², així que per a major cautela en les nostres conclusions, s'han depurat les dades considerant un dia més (n+1 = nombre màxim de dies d'estada a Menorca) per oferir xifres a la baixa. El resultat de la variable "despesa diària depurada per persona" és 31,31 € diaris de mitjana. Amb aquest acotament es presenten els següents resultats:

<u>Despesa per persona i dia</u>			
	<u>Despesa mínima</u>	<u>Despesa mitjana</u>	<u>Despesa màxima</u>
Despesa per persona i dia	2,66	31,31	166,67
Excloent els (0-4)	2,86	33,42	250,00
- Segons el tipus de grup:			
Família amb fills	6,98	29,44	63,86
Família amb fills, sense els de 0-4	3,73	31,47	250,00
En parella	2,94	35,57	150,00
Grup d'amics	6,67	41,80	125,00
Sols	3,33	31,95	87,50
Grup de parelles	5,56	36,45	81,25
Altres grups familiars	6,98	29,44	63,86
Altres	2,86	13,93	25,00
- Segons nacionalitat:			
Espanyols	2,86	35,60	166,67
Britànics	2,66	32,14	139,69
Alemanys	4,00	20,41	71,43
Italians	4,17	17,00	43,75
Altres	2,73	30,65	125,00

² *Recomanació per a una propera enquesta: a més del nombre de nits caldria demanar dates i hores d'arribada i de sortida, o al manco nombre total de jornades a Menorca, a més de les nits.*

Despesa diària mitjana durant l'estada a l'illa

Comentaris sobre despesa global del turisme a Menorca

Segons les dades de CITTIB³, durant la temporada 2006 van venir a Menorca un total de 1.093.539 turistes. Amb aquestes dades es pot oferir, de forma aproximada, una xifra del que va suposar la contractació de les vacances de tots els turistes que van visitar Menorca durant la temporada 2006, inclòs el transport i l'allotjament (amb i sense paquets turístics): devers **853.824.316 €**.

Si hi sumem el total de la despesa realitzada a Menorca que hem estimat, tenim que: 31,31 €/ turista i dia x 10,61 dies x 1.093.539 turistes = **363.272.672 €**.

Aquestes serien, doncs, les grans xifres de la temporada turística 2006:

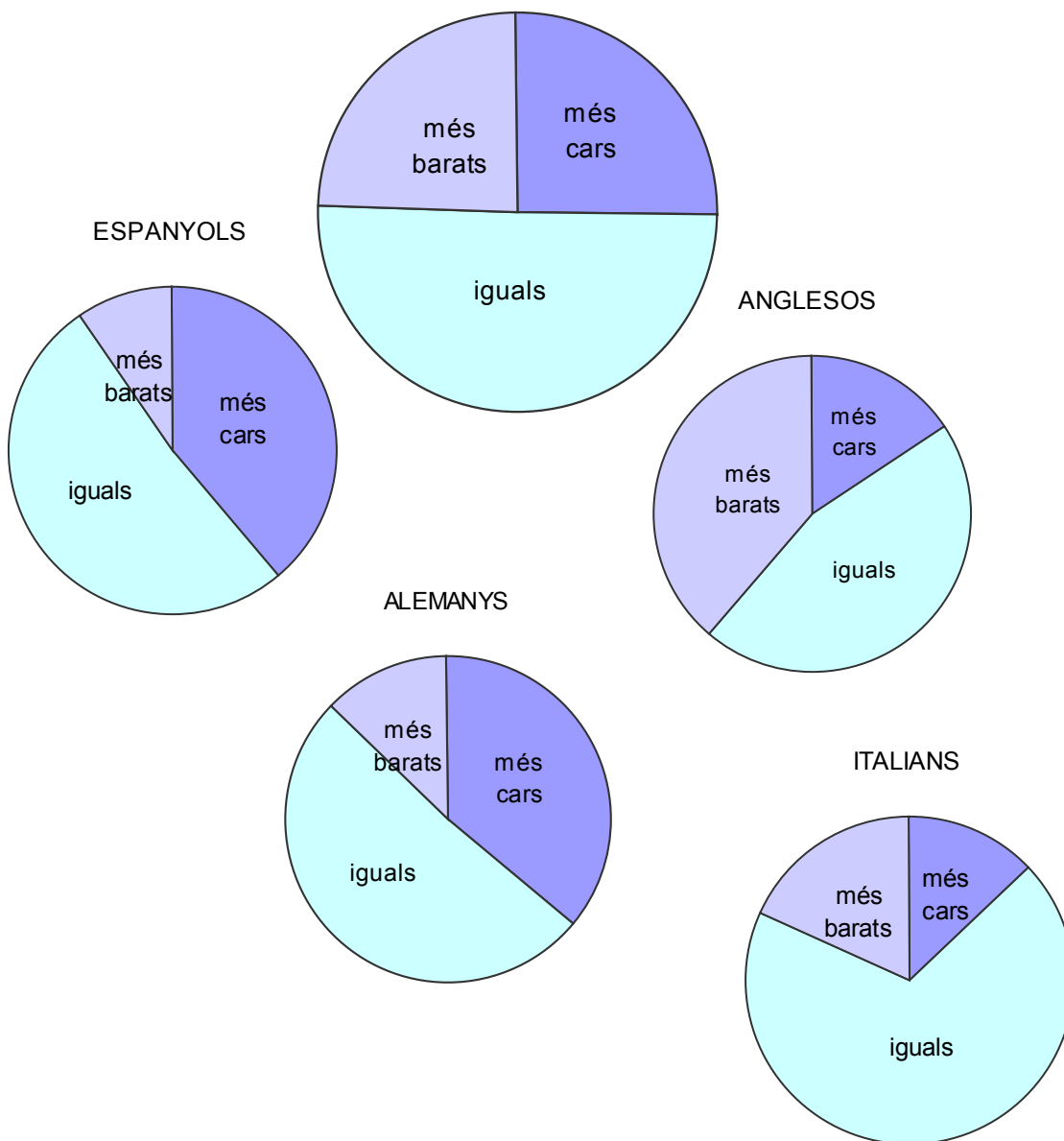
853.824.316 €	cost de la contractació (transport i allotjament)
+ 363.272.672 €	despesa efectuada pels turistes durant l'estada
1.217.551.988 €	despesa total turística a Menorca la temporada 2006

³ Localització exacta de la dada publicada en la web: www.inestur.es/documentos/810_mi.pdf, pàgina 17/144.

Percepció dels preus a Menorca

L'enquesta mostra que la meitat dels turistes considera que els preus a Menorca són iguals que els de la seva ciutat d'origen, i la resta considera en la mateixa proporció que són més cars o més barats. Aquest equilibri reflecteix l'assumpció de la naturalesa europea del destí Menorca, de manera que els turistes no poden tenir expectatives realistes de fer vacances a Menorca per una qüestió de millors preus. Aquesta conclusió es veu reforçada més endavant pels resultats de l'apartat de l'enquesta dedicat a les motivacions.

Es troben diferències pel que fa a aquestes dues proporcions quan s'analitzen les diferents procedències. Així, els britànics decanten la proporció de les seves respostes una mica cap a "més barats", mentre que entre espanyols i alemanys trobem una major proporció dels que creuen que els preus a Menorca són més cars.

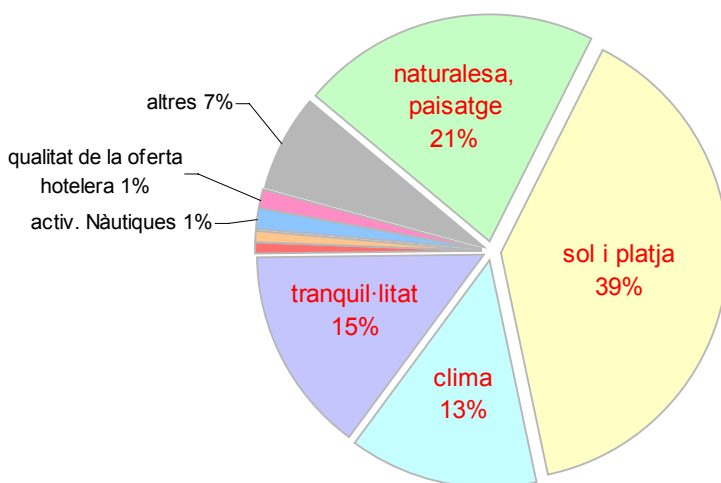

C. MOTIVACIÓ INICIAL

Per estudiar la motivació inicial dels turistes en escollir Menorca com a destinació on gaudir de les seves vacances, l'enquesta recollia fins a tres opcions per ordre de preferència. L'anàlisi d'aquesta informació ofereix diferents nivells d'interpretació que es descriuen més avall.

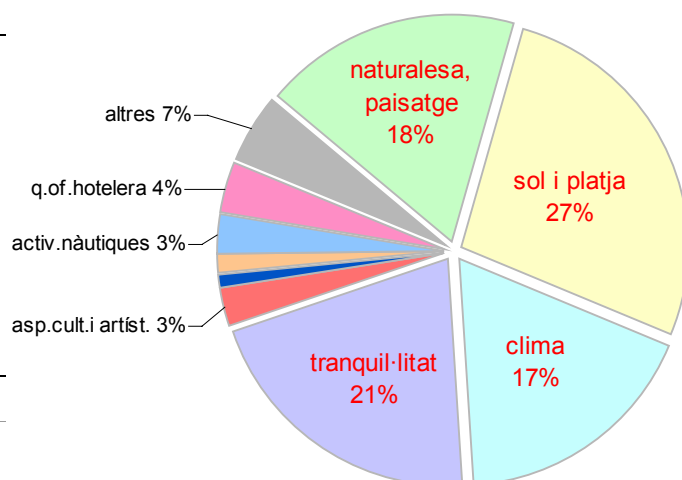
El nivell primari seria considerar tan sols la primera opció, o sigui fer l'anàlisi del "motiu principal". De tots els considerats, destaca "sol i platja", escollit pel 40% dels turistes. Un 20% es decanten per "naturalesa i paisatge" i un 15% per la "tranquil·litat". El "clima" va ser el principal motiu d'un 13% dels turistes, bàsicament britànics en aquest darrer cas.

Principal motiu per escollir Menorca:	fr	%
Naturalesa, paisatge	129	21,36
Sol i platja	236	39,07
Clima	81	13,41
Tranquil·litat	90	14,90
Aspectes culturals i artístics	4	0,66
Oci nocturn	1	0,17
Activitats esportives	5	0,83
Activitats nàutiques	8	1,32
Qualitat de l'oferta hotelera	8	1,32
Altres	42	6,95
Total	604	100,00

Però la decisió d'escollir una destinació no depèn tan sols d'una motivació. Sol ser un conjunt de motius el que fa decantar la balança a l'hora de decidir viatjar a un destí o un altre, i sovint resulta difícil de prioritzar-ne els principals. Sota aquesta consideració es tracten ara els tres motius declarats de manera conjunta, sense ponderar cap tipus d'ordre de preferència. Els resultats són aquests:

Principals motius per escollir Menorca:	fr*	%
Naturalesa, paisatge	322	18,25
Sol i platja	479	27,15
Clima	307	17,40
Tranquil·litat	365	20,69
Aspectes culturals i artístics	49	2,78
Oci nocturn	19	1,08
Activitats esportives	20	1,13
Activitats nàutics	50	2,83
Qualitat de la oferta hotelera	63	3,57
Altres	90	5,10
Total	1764	100,00

* Es declaren fins a 3 motius

A grans trets seguim trobant dos grups de motivacions, que anomenarem les principals i les secundàries. Entre les principals, tot i que la “tranquil·litat” ha passat per davant de “naturalesa i paisatge”, amb l'ampliació de la resposta s'aproximen més entre elles, disminuint les distàncies entre “sol i platja”, “tranquil·litat”, “naturalesa i paisatge” i “clima”. Un altre resultat de l'ampliació de la resposta a tres possibilitats ha estat l'aparició de motivacions secundàries amb major pes, com “qualitat de l'oferta hotelera”, “activitats nàutiques” i “aspectes culturals i artístics”, tot i que, en conjunt, queden molt lluny de les quatre principals.

Per últim, es consideren ara les tres opcions ponderant l'ordre de prioritats de la resposta que han donat els entrevistats.

Apliquem el mètode següent:

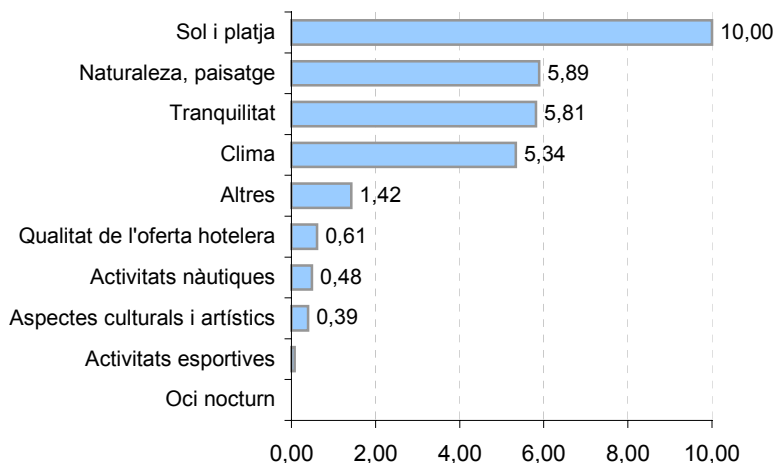
$$(fr.1r\ motiu) \times 3 + (fr.2n\ motiu) \times 2 + (fr.3r\ motiu) \times 1 = \text{total ponderat}$$

Sobre aquest resultat construirem una avaluació de les distàncies (0-10) assignant 10 al valor màxim i 0 al valor mínim.

	1 ^r motiu	2 ⁿ motiu	3 ^r motiu	Total ponderat	Puntuació fr.màx = 10 fr.mín = 0	<u>Espanyols</u>	<u>Britànics</u>	<u>Alemanys</u>
Naturalesa, paisatge	129	93	100	673	5,89	9,34	3,23	5,61
Sol i platja	236	172	71	1123	10,00	10,00	10,00	10,00
Clima	81	143	83	612	5,34	1,82	9,21	4,69
Tranquil·litat	90	119	156	664	5,8	8,27	5,66	4,59
Aspectes cult. i art.	4	13	32	70	0,39	0,48	0,51	0,00
Oci nocturn	1	6	12	27	0,00	0,15	0,00	0,00
Activitats esportiv.	5	5	10	35	0,07	0,12	0,11	0,20
Activitats nàutiques	8	14	28	80	0,48	0,81	0,32	0,61
Qualitat oferta hotel.	8	15	40	94	0,61	0,00	1,09	0,92
Altres	42	9	39	183	1,42	2,75	0,94	0,61
Total	604	589	571					

Definitivament el “sol i platja” sobresurt de la resta de motivacions per visitar Menorca. També es valora la “naturalesa i paisatge”, així com la “tranquil·litat”. Com succeeix amb les motivacions principals, també així es detecta, per nacionalitats, que els britànics valoren molt el “clima”.

Vegem aquests resultats de ponderació de prioritats en un gràfic:

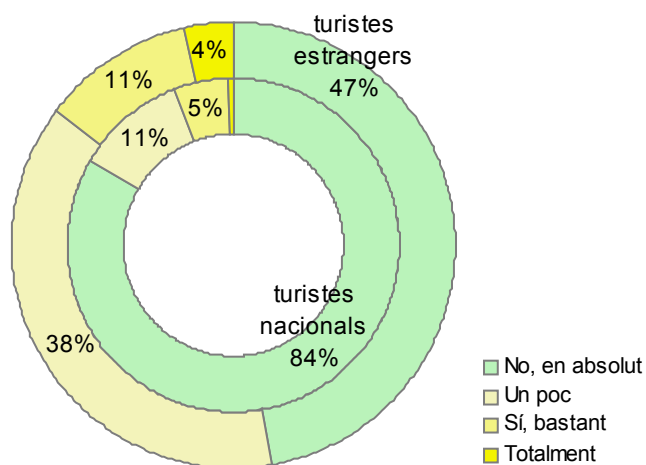

El preu com a motivació

De la llista de les motivacions inicials es va excloure expressament el preu per no pertorbar els elements que conformen realment les expectatives de qualitat. Es parteix, així, de la hipòtesi racional que tothom desitja la màxima qualitat possible al mínim preu possible.

Tot i així, es va decidir fer una pregunta a part sobre el preu o cost del viatge en relació a les motivacions de fer turisme a Menorca. El 60% dels enquestats afirmen que el preu no ha estat en absolut una variable determinant a l'hora de decidir venir a Menorca. A l'altra banda tenim el 29% que diuen que l'han considerat un poc, el 9% que diuen que ha estat bastant determinant i el 2% que declara que ha estat una variable totalment decisiva.

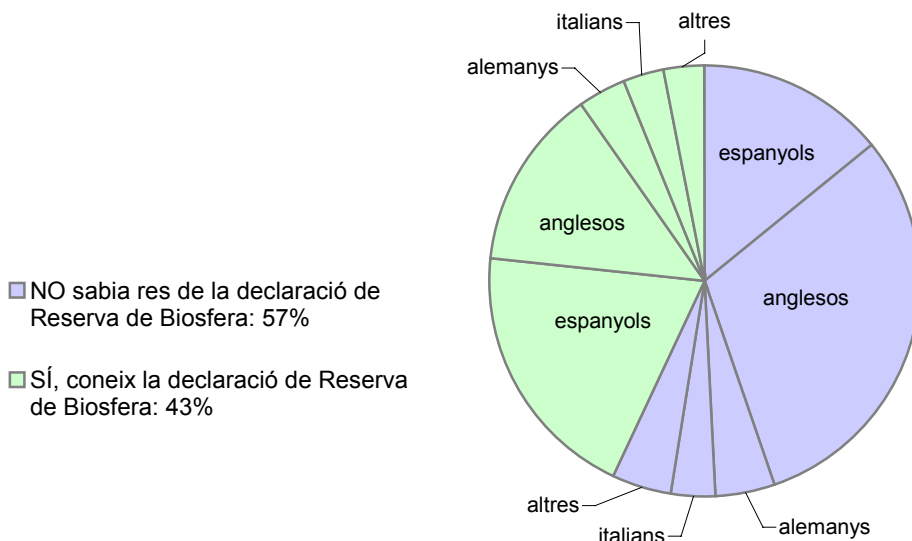
D'aquest resultat general convé comentar que els turistes estrangers tendeixen a considerar molt més que els espanyols el preu del viatge: la proporció d'espanyols que declaren que no consideren en absolut el preu quasi dobla la dels turistes estrangers.

Coneixement de la declaració de Reserva de Biosfera (UNESCO)

Segons l'enquesta, un 43% dels turistes ja saben que Menorca és una Reserva de Biosfera abans de venir el 2006. Per procedències, els britànics són els que tenen més desconeixement sobre el tema (un 70% no ho sabien), mentre que, lògicament, els espanyols són els més informats (un 58% dels espanyols sí que ho sabien).

	fr	%	Espanyols	Britànics	Alemanys	Italians
No en sabien res	343	56,79	41,67	69,55	54,17	52,63
Si que ho sabien	261	43,21	58,33	30,45	45,83	47,37
Total	604	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

D. ESTADA A MENORCA

Visites realitzades

En aquesta part es demanava, per mitjà d'una pregunta oberta, quines platges, quin patrimoni cultural i/o paisatgístic i quins pobles han visitat durant l'estada a Menorca. Les respostes no són en absolut exhaustives, perquè no es pretenia tant conèixer exactament els moviments dels entrevistats, sinó més aviat on recorden haver estat. Perquè aquesta és la Menorca que "s'enduen" i que jugarà un paper en la difusió dels valors del destí i en la formació de noves expectatives.

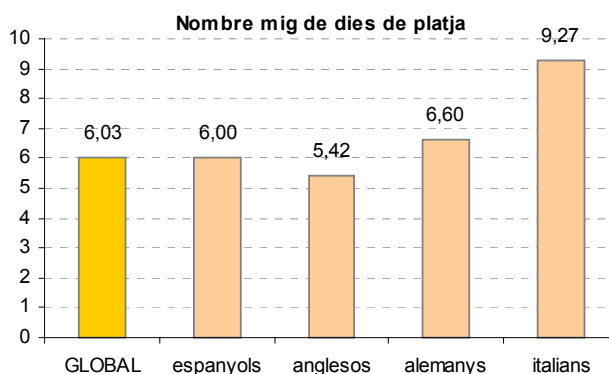
En total, els entrevistats van esmentar 42 platges, 75 llocs d'interès cultural i paisatgístic i 37 pobles o ciutats. Es relacionen a continuació els "top 10" de cada grup, amb la freqüència i el percentatge d'inferència sobre el total del turisme.

<u>Platges més visitades</u>			<u>Patrimoni cultural i paisatgístic</u>			<u>Pobles o ciutats visitades</u>		
	<u>fr</u>	<u>%</u>		<u>fr</u>	<u>%</u>		<u>fr</u>	<u>%</u>
Son Bou	138	22,85	El Toro	67	11,09	Ciutadella	414	68,54
Macarella	125	20,70	Naveta des Tudons	22	3,64	Maó	385	63,74
Cala Galdana	112	18,54	Altres jaciments	35	5,79	Fornells	173	28,64
Mitjana	80	13,25	Favàritx	17	2,81	Es Mercadal	107	17,72
Turqueta	84	13,91	Cova d'en Xoroi	17	2,81	Ferrerries	89	14,74
Cala'n Bosch	64	10,60	Cap de Cavalleria	17	2,81	Alaior	87	14,40
Punta Prima	62	10,26	La Mola	15	2,48	Binibeca	75	12,42
Sant Tomàs	59	9,77	Albufera	14	2,32	Es Castell	57	9,44
Cala en Porter	56	9,27	Punta Nati	13	2,15	Sant Lluís	47	7,78
Cavalleria	54	8,94	Cap d'Artrutx	9	1,49	Es Migjorn	24	3,97

Dies de platja

També se'ls va demanar el nombre de dies que van anar a la platja. En mitjana dedicaren a la platja 6 jornades, que representen el 59% dels dies de la seva estada a Menorca. Per procedències, els que més dies gaudiren de les platges foren els turistes italians, seguits dels espanyols, mentre que britànics i alemanys no arribaren a dedicar-hi la meitat dels dies de les seves vacances.

		Epanyols	Britànics	Alemanys	Italians
Nombre mitjà de dies de platja durant la seva estada a Menorca:	6,03	6,00	5,42	6,60	9,27
% de dies de platja sobre el total de dies d'estada a Menorca:	58,83	71,28	45,36	50,29	85,01

E. ACOMPLIMENT D'EXPECTATIVES

Expectatives inicials

Per estudiar les expectatives en relació amb les motivacions inicials, l'entrevista demanava que els entrevistats puntuessin de 0 a 10 cadascuna de les tres motivacions declarades per ells mateixos. Ens trobem novament davant el cas d'haver de considerar la motivació principal, les tres motivacions declarades per igual i, en tercer lloc, de ponderar-ne l'ordre de prioritats. Les diferències entre les puntuacions obtingudes segons els tres criteris són de poques dècimes, així que en aquest cas la distinció ha resultat irrellevant. Les puntuacions finals són realment elevades per a totes les motivacions, per tant es pot dir que Menorca ha respost amb un NOTABLE les expectatives inicials dels visitants.

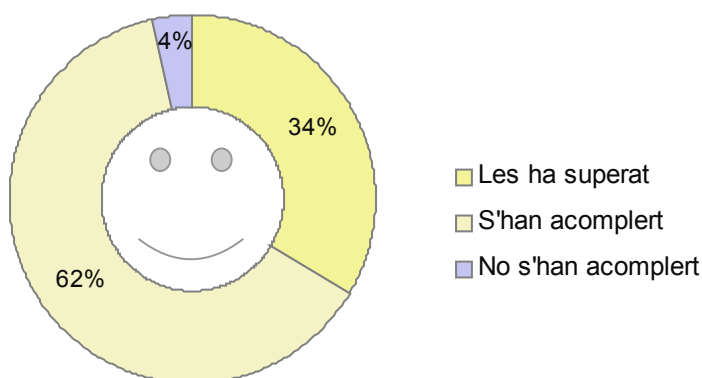
	N	Puntuació mitjana			Puntuació mitjana global	Puntuació mitjana ponderada**
		m1	m2	m3		
Naturalesa, paisatge	322	8,71	9,01	8,72	8,815	8,814
Sol i platja	479	8,84	8,68	8,37	8,630	8,709
Clima	307	8,66	8,62	8,53	8,605	8,627
Tranquil·litat	365	8,74	8,82	8,51	8,694	8,732
Aspectes culturals i artístics	49	9,25	7,85	8,44	8,511	8,647
Oci nocturn	19	9,00	8,33	8,25	8,528	8,653
Activitats esportives	20	9,20	6,80	7,00	7,667	8,033
Activitats nàutiques	50	7,75	8,29	8,04	8,024	7,976
Qualitat de la oferta hotelera	63	9,25	8,60	8,63	8,825	8,929
Altres	90	8,45	8,38	7,18	8,003	8,214
Total	1.764	8,75	8,69	8,38	8,606	8,668

* sense ponderar les prioritats de les motivacions principals

** prioritzant segons ordre de motivació amb els següents pesos: M1*3/6, M2*2/6 i M3*1/6 (a més expectatives creades major la decepció)

Expectatives globals

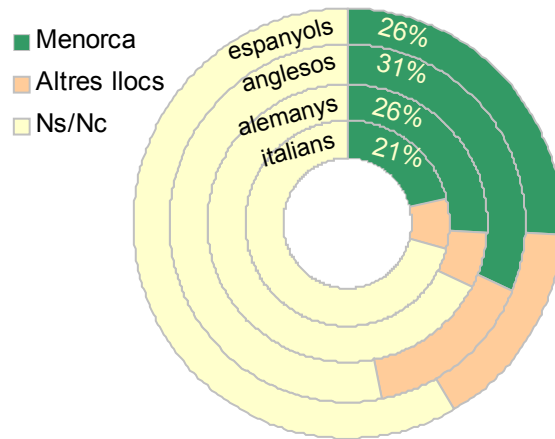
Pel que fa a les expectatives globals del viatge a Menorca, s'han acomplert per a un 62% dels turistes, un 34% les han vistes superades i només un 3,7% de la mostra declara que no s'han acomplert les seves expectatives prèvies⁴.

⁴ Cal esmentar que entre les observacions, recollides en un espai obert específic del qüestionari, molts turistes mostraven descontent pels dies de vent o de núvols que van tenir.

On anirà el proper estiu?

Un complement de l'estudi de l'acompliment de les expectatives és la resposta a la pregunta sobre les vacances futures. Més de la quarta part dels turistes afirmen tenir clar que tornaran a Menorca el proper estiu. Per procedència, el percentatge més alt dels que repetiran és el dels britànics, amb un 31%.

Comentaris finals

Amb aquest treball de l'OBSAM sobre el turisme que ha visitat Menorca durant la temporada alta de 2006, juntament amb l'estudi sobre el perfil del turista realitzat en col·laboració amb el CRE (*Centre de Recerca Econòmica de Sa Nostra i la Universitat de les Illes Balears*) de l'estiu de 2005, disposem d'una bona fotografia del present de la qüestió.

Tanmateix, considerem que l'OBSAM està cridat a mantenir la seva capacitat actual d'obtenir informació primària per mitjà d'enquestes i aplicar-la periòdicament al monitoreig (seguiment i avaluació) de com la demanda de serveis turístics es manifesta concretament a l'illa de Menorca any rere any.

És el seguiment de tendències a llarg termini el que més ens acostarà a la comprensió dels mecanismes i les interrelacions del que anomenem sostenibilitat local.

OBSAM, desembre de 2006